

sinin “Gümrük rüsümünden muaf olan veyahut safi sikleti üzerinden gümrük resmi alınan eşyayı havi bulunan ve hadli zatında ticarî kıymeti olmıyan dış züruf bilâ resim imrar olunur,, diye muharrer olan birinci fıkrası hükmünün ihtiva ettiği kuyut ve şuruta nazaran, gerek ikinci fıkrada mevzu bahis edilen ve gerek mezkûr kanunun 17 inci maddesinde yazılan gayrisafi siklet üzerinden resme tâbi eşya zürufunun ticarî kıymeti haiz olsun, olmasın tarifâtı kanuniye dairesinde ya mazrufun resmine veya kendi tarife maddesinde yazılı resme tâbi olacağı yolunda bir tereddüde mahal verdiği anlaşılmakta ise de :

25 inci maddenin son fıkrasında sayılan ticarî kıymeti gayrihaiz zarflar arasında mazrufun resmi itibarile gayrisafi siklet üzerinden resme tâbi fıçı, çuval, sütkostik tamburalarının da bulunmasına ;

Ve gümrük resmine tâbi olmak için bir malın esasen haizi kıymet olması lâzım gelip ticarî kıymeti haiz olmıyan bir ticaret malının resme tâbi tutulması için iktisadî bir mülâhaza mevcut olmıyacağına ;

Gayrisafi siklet üzerinden resme tâbi eşyanın kıymeti ticariyeyi gayrihaiz zürufunu resme tâbi tutmakla sikleti safiye üzerinden resme tâbi eşya zürufu lehine bir rüçhan ve imtiyaz tanınması için bir sebep te mevcut olmadığına binaen ;

Gayrisafi siklet üzerinden resme tâbi eşyanın tarife kanununun 25 inci maddesinin fıkrâi mahsusunda ticarî kıymeti gayrihaiz kaplar arasında sayılan zürufunun mazrufundan daha az veya fazla resme tâbi olsa da bilâresim imrarı icap edeceğinden tereddüde mahal görülmediği cihetle tefsirine mahal bulunmadığına karar verilmiştir. (Cilt 1 - Sayfa 47 ve Cilt 4 - Sayfa 26 ve Cilt 5 - Sayfa 4,92)

24 kânunuevvel 1931

Kânunuevvel 1930: mayıs 1931 aylarına ait Divanı muhasebat raporları hakkında ittihaz olunan mukarrerata dair

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 2/1/1932 - Sayı : 1991)

No.
669

Kânunuevvel 1930 : mayıs 1931 aylarına ait Divanı Muhasebat raporları hakkında Divanı Muhasebat encümenince ittihaz olunan aşağıdaki mukarrerat tasvip edilmiştir. (Cilt 3 - Sayfa 258 ve Cilt 4 - Sayfa 2 ve Cilt 5 - Sayfa 42,86)

24 kânunuevvel 1931

KÂNUNUEVVEL 1930 : MAYIS 1931 AYLARINA AİT MUKARRERAT

1 - 1683 numaralı tekaüt kanununun 23 üncü maddesinde muharrer « memurin kanunu ve diğer kanunlarla muayyen mmtaka zammı » hakkındaki hüküm, memurin kanununun 37 inci maddesin-

de bahsolunan kıdem zammını da tazammun eder ve binaenaleyh iki senei kâmile bu mahallerde hizmet etmiş olmak şartile müddeti hizmetin nısfı kadarının tekaüt maaşlarının hesabında hizmet müddetine ilâvesi muktazidir.

2 - Hizmeti mecbureleri müddetinin hitamından sonra vazifelerinde devam etmek istemiyen etibannın vaziyetleri bir nevi istifa demek olduğuna göre bunlara avdet harcırahı verilmeğe mahal yoktur.

3 - 273 numaralı kanun, ücreti şehriye veya yevmiye ile istihdamı tefrik etmeksizin alelittlak İmalâtı harbiye mütehasısı sivil ustalarile levazımı unumiyeye mensup sivil ustalara esnafı askeriye misilli harcırah verilmesini âmirdir.

4 - Tekâüt kanunu mucibince tekaüt ve yetim maaşlarının tahsisinde nüfus kuyudatı esas ve muteber ve bunlardaki yanlışlığın tashihi, ancak mahkeme ilâmına müsteniden nüfus idarelerince kabil olduğundan, köy heyeti ihtiyariyesinden verilen ilmühabere istinaden muamele ifası doğru ve kanuna uygun olamaz.

5 - Kıtadan yetişen zabitan için tekaüt muamelesinde gerçi duhul tarihi kanunen mebdede olarak kabul edilmiş ise de diğer memuriyetlere tayin olunanlarda hizmeti askeriye dahil hesap edilmemesine ve jandarmalıkla askerlik ayrı ayrı meslek olup askerliğini ikmal ile terhis olunduktan bir müddet sonra jandarmaya kabul ve sırasile terfi edilmiş bulunan zabitanın tekaütlüklerinde askerliğe duhul tarihlerinin mebdede hizmet ad ve hesabına imkânı yoktur.

6 - Tekâüt kanununun sekizinci maddesinin altıncı fıkrasında yetim maaşlarının müteveffanın vefatını takip eden ay başından itibaren tahsis edileceği zikredilmesine ve buradaki müteveffa tabiri mutlak ve bu itibarla gerek müstahdem ve gerek mütekait bulunanlara şamil bulunmasına binaen mütekaidinden vefat edenlerin eytanına da maaşlarının vefatı takip eden ay iptidasından itibaren tahsisi lâzımgelir.

7 - Tekâüt kanununun neşrinden evvel, mülki memurlar için, eiheti askeriye olduğu gibi tekaüde sevk hakkında bir karar istihsalı müteamel olmadığına göre tekaütlük talebinde bulunanların bu bapta arzuhallerinin merkezde mensup olduğu vekâletçe ve taşralarda vekillerin kanunen mümessili olan valilere veyahut salâhiyettar rüesayı memurince kabul ve havalesi tekaütlüklerinin tasdikı demek olacağından bu havale tarihi kanunun neşrinden evvel ise haklarında ahkâmı sabıkanın tatbiki doğrudur.

8 - Tefsir kararlarının makabline şümulü tabii ise de tefsirden evvelki usul ve ahkâma tevfikan icra ve ikmal ve alâkası katedilmiş ve emri vaki halini almış olan meseile de teşmili halinde tefsir ile az çok münasebettar kâffe muamelâtın yeniden tetkik ve tadili icap edip buna ise mahal ve imkân olmadığından 158 numaralı tefsir karardan evvel tasfiyeye tâbi tutulmuş ve müddeti hizmeti on beş seneden dun olmak dolayısıyla ikramiyesi verilerek alâkası katedilmiş olan memurlara mezkûr tefsir kararına istinaden iadei muhasebe suretile tekaüt maaşı tahsisi gayrieaizdir.

9 - Tekâüt kanununun altıncı maddesinde tekaüt maaşları memuriyet maaşı emsali hasılıın yüzde yetmiş beşini tecavüz edemeyeceği tasrih edilmiş olmasına ve yetim maaşı için de tekaüt maaşının esas ittihazı 49 uncu madde ahkâmından bulunmasına mebni madde mezkûrede zikrolunan hasılıın memuriyet maaşı emsali hasılıın yüzde yetmiş beşini tecavüz etmemesi iktiza eder.

10 - Tekâüt muamelesinde ne gibi hizmetlerin hizmeti faliyeden addolunacağı ve hangilerinin tekaüt maaşı hesabında nazarı itibare alınacağı tekaüt kanununun 23 üncü maddesinde gösterilmiş ve aيداتlı hizmetlerin tekaüde mahsubuna cevaz veren 8 mart 1332 tarihli kanun, tekaüt kanunile ilga ve 71 inci maddesinde de bu kanunun meriyetinden sonra yapılacak tahsislerde mütekaiddim zamana taallük etse de yirmi beş seneyi ikmalde müessir olacak hizmetlerin bu kanunda yazılı olanlardan ibaret olduğu tasrih edilmiş bulunmasına binaen bi-

rinci maddeye nazaran maaşlı ifa edilememiş olan hizmetlerin hizmeti faliyeden addine imkân yoktur.

11 - Tekaüt kanununun 18 inci maddesinde, « mütekait zabıt ve askerî memurlardan sefer ve hazar vakitlerinde hizmete alınmış olanlara rütbe ve memuriyetleri muhassasatı verilmek üzere tekaüt maaşları muvakkaten kesilir » denilmesine göre bu gibilerin tekaüt maaşlarının memuriyet maaşlarının başladığı tarihten itibaren kesilmesi iktiza ettiği gibi maaş kanunu ahkâmile Meclisi Âlice müttehaz tefsir kararı da bunu müeyyit bulunmaktadır.

Cami ve medreselerin idaresi ve bunların hademesi hakkında

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân: 9/I/1932 - Sayı: 1997)

No.
670

Evkaf umum müdürlüğünün 1931 malî senesi bütçe kanununun altıncı maddesinde (Türkiye cümhuriyeti dahilindeki cami ve medreselerin idaresi ve bunların hademesi Evkaf umum müdürlüğüne devredilmiştir. Bu hademenin tayin ve azilleri 12 ağustos 1928 tarihli cami hademeleri nizamnamesine tevfikân Evkaf umum müdürlüğüne icra ve tasdik olunur) denilmiş olmasına nazaran bu hükmün Şeriye ve Evkaf vekâletinin ilgasına dair olan 429 numaralı kanunun beşinci maddesi hükmünün ilgasını da âmir ve mutazammın olduğu bedihî bulunduğundan mevzubahs nizamnamenin sadece tayin ve azle müteallik merasim itibarile ahkâmının Evkaf umum müdürlüğüne icrası mezkûr bütçe kanununun altıncı maddesinin ahkâmı sarıhası icabındandır. *(Cilt 5 - Sayfa: 42, 156, 159)*

4 kânunusani 1932

Balkan binicilik müsabakalarına iştirak edecek zabitanın yevmiyeleri hakkında

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân: 12/I/1932 - Sayı: 2000)

No.
671

Ecnebi memleketlere gönderilecek memurların yevmiyelerinin İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek miktar üzerinden tesviyesi mümkün olmasına binaen, Balkan binicilik müsabakalarına iştirak edecek zabıtana, yanlarında götürecekleri hayvanların nakliye ve iaşeleri de düşünülerek mezkûr yevmiyelerin her türlü masarîf ve ihtiyaca tekabül edebilecek surette Vekâletçe tesbit ve 710 uncu (memuriyeti mahsusa ile ecnebi memleketlere gönderilecek zabıt ve memurlar harcırahı) tertibinden tesviyesi muvafık olacağından bu bapta bir kanun tanzimine mahal görülmemiştir. *(Cilt 5 - Sayfa: 64, 156, 173)*

7 kânunusani 1932